

Список використаних джерел

1. Нестуля О. О. Розбудова споживчої кооперації Наддніпрянської України (кінець XIX–початок XX ст.) / О. О. Нестуля, А. О. Пантелеймоненко // Вісник Львівської комерційної академії. – 2011. – Вип. 9. – С. 105–122.
2. Дзенгелівське ощадно-позичкове товариство // Наша кооперація. – 1913. – № 1–3. – С. 8.
3. Коліух Д. До товаришів кооператорів / Д. Коліух // Муравейник–Комашня. – 1916. – № 6. – С. 177.
4. Барановський Х. А. Звернення / Х. А. Барановський // Муравейник–Комашня. – 1916. – № 21–22. – С. 339–346.
5. Фареній І. А. Національні цінності в ідеологічних засадах кооперативного руху в Наддніпрянській Україні на початку XX ст. / І. А. Фареній // Вісник Львівської комерційної академії. – Серія Гуманітарні науки. – Львів : ЛКА, 2009. – Вип. 8. – С. 115–125.

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ З КОРИСТУВАЧАМИ ЮНАЦЬКИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ

Ю. О. Комлик, ст. викладач

*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка, м. Полтава, Україна*

Новітній етап розвитку цивілізації характеризується дедалі більшою інформатизацією, що зумовлює необхідність повного забезпечення когнітивних потреб людства. Реалізуючи концепцію інформаційного суспільства в наш час бібліотеки займають одну з головних позицій серед постачальників інформаційних послуг. «Бібліотека на сьогодні виконує особливу місію – забезпечує читачам оперативний доступ до інформаційних ресурсів і одночасно є центром виховання інформаційної культури» [1, с. 3], зокрема молоді.

Вимоги до бібліотеки як до сучасного інформаційного й комунікативного центру стають усе більш складними і потребують уведення інновацій (нових напрямків роботи). Інноваційна діяльність – один із пріоритетів у діяльності бібліотеки, метою якого є пошук, оцінка, розроблення та впровадження бібліотечних нововведень. «Бібліотечні інновації можна поділити на: продуктні, управлінські і технологічні. Продуктні – це удосконалення та освоєння нових бібліотечних послуг і розширення їх

асортименту. Управлінські – нововведення, які спрямовані на вдосконалення методів управління бібліотекою, організацію соціальних аспектів управлінської діяльності. Технологічні – модернізують наявні й впроваджують нові автоматизовані бібліотечні технологічні процеси» [2, с. 1]. Застосування нової технологічної інфра-структури, якісний менеджмент однозначно сприяють покращенню діяльності бібліотек для юнацтва, але, безперечно, цьому також допомагає збільшення переліку бібліотечного обслуговування, на чому ми і зупинимося детальніше в нашій розвідці.

В основу реорганізації системи обслуговування багатьох сучасних молодіжних книгозбірень ліг принцип вільного доступу й зонування. Так, можливе створення зон краєзнавчої, народознавчої тематики, ділового читання, періодики, релаксації, буккросингу, здоров'я, майстер-класу, творчих виставок, бібліотераси тощо. Головне, що цим зонам дозволено бути різними за оформленням та характером і кожен юнак чи юнка тут матиме перспективу реалізувати власні культурно-освітні, дозвільні, інтелектуальні, творчі потреби та ідеї.

Інноваційні форми масової роботи бібліотек для юнацтва повинні мати специфічні особливості: 1) новизна у назвах форм; 2) діалог бібліотекаря з читачами і читачів між собою; 3) присутність елементів дискусійності, театралізації у поданні інформації про літературу; 4) застосування ігрових моментів, своєрідної атрибутики, що передає особливість запланованої форми; 5) залучення читачів до розроблення сценарію й активної участі в проведенні заходу.

Серед інноваційних форм роботи використовуються такі: бібліотечні ігри (лабіринти, подорожі, пошуки), книжкові виставки (виставка-конкурс, виставка-словник, виставка-роздум, виставка-дискусія, виставка одного жанру, виставка-порада, виставка-кросворд, виставка-хобі), бесіди-діалоги, брейн-ринги, читацькі конференції та олімпіади, голосні читання, експрес-інформації, літературні ігри (літературний калейдоскоп, літературне лото, літературний суд, літературне шоу, турнір ерудитів, літературний квест, турнір ввічливості, змагання КВК, літературний діліжанс, літературний аукціон), прес-мозаїка, «поле див», «п'ять хвилин з мистецтвом (поезією, музикою)», прем'єра книги, бенефіс читача, інформаційні бібліотечно-бібліографічні консультації, книжковий обмін-бюро, діагност-кабінет та багато інших.

Розвиток інтернет-технологій зумовив суттєві зміни не тільки у сфері накопичення та оброблення інформації, а й у галузі інформаційного обслуговування користувачів юнацьких бібліотек. Завдяки всесвітній мережі до переліку традиційних форм додалися слайд-вечори, інтернет-огляди, веб-музеї, екологічні мандрівки, краєзнавчі відеоуроки, віртуальні екскурсії, відеознайомства, веб-огляди, віртуальні виставки, святкові інтернет-розваги. Так, через інтернет молодь може дізнаватися про творчі конкурси різного рівня, фестивалі та брати в них участь, налагодити спілкування з обдарованими ровесниками, проходити майстер-класи з виготовлення оригамі, квілінгу, бісероплетіння, малювання тощо.

Юнацькі книгозбірні стають також комунікативними майданчиками для спілкування юних людей з особливими потребами, організовуючи серії зустрічей для інвалідів із представниками влади, юристами, психологами, лікарями та іншими спеціалістами. Основне завдання цієї роботи – подолання браку спілкування в такої молоді, адаптація в оточуючому світі, розкриття творчих талантів, об'єднання для допомоги одне одному, надання спектру інформаційних послуг, забезпечення рівного доступу до навчання і працевлаштування.

Таким чином, юнацькі бібліотеки повинні розвивати творчі здібності, таланти, пізнавальні інтереси молоді й сприяти успішному засвоєнню навчальних програм через відповідні технології інформаційної та масової роботи, а інновації допомагають бібліотекам стати конкурентоздатними, запроваджувати нові бібліотечні послуги, формувати їх позитивний імідж як інформаційних центрів у суспільстві й конкретній громаді. Аналіз трансформації юнацьких книгозбірень дозволяє, без сумніву, відзначити перспективи розвитку основних процесів інформаційної роботи даних установ, що надасть можливість реалізовувати надалі комплексне інформаційне забезпечення молодих користувачів.

Список використаних джерел

1. Сучасні інформаційні та новітні технології у бібліотечній роботі. – Режим доступу: <http://publ/referati/dilovodstvo>. – Назва з екрана.
2. Основні засади інноваційного розвитку бібліотеки університету. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2200/1/Belous.doc>. – Назва з екрана.